

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721200329
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Kekely
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5721200329.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu Mgr. Andreja Kekelyho a členov JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Martiny Mochnáčovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: C. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matka Mgr. C. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXXX/X, XXX XX H. - J., zastúpená obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária Gallo, s. r. o., so sídlom Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352 a otec C. F., nar. XX.XX.XXXX., bytom E. O. XXXX/X, XXX XX H. - E., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, v konaní o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Martin č. k. 19P/13/2021-26 zo dňa 15.03.2021, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Martin č. k. 19P/13/2021-26 zo dňa 15.03.2021 potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin (súd prvej inštancie) napadnutým uznesením zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zakázal styk otca s maloletým dieťaťom. Zároveň týmto uznesením rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Poukázal na ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 331 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Súd prvej inštancie mal osvedčené, že výkon rodičovských práv a povinností bol vo vzťahu k účastníkom upravený rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 9P/248/2018-224 zo dňa 04.03.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9CoP/37/2019-349 zo dňa 16.01.2020, a to aj do rozsahu styku otca s maloletým dieťaťom - každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od štvrtka, kedy si otec maloletého prevezme v školskom zariadení po vyučovaní, do nedele do 18:00 hod., kedy ho matke vráti v mieste jej bydliska a každý páry týždeň v kalendárnom roku v stredu, kedy si otec maloletého prevezme po vyučovaní v školskom zariadení, do štvrtka, kedy ho otec zavedie do školského zariadenia pred vyučovaním. Matka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia popísala skutočnosti, ktoré môžu mať dopad na psychický a fyzický stav maloletého dieťaťa (neprimerané reakcie dieťaťa v podobe plaču a kriku, schovávanie sa), na druhej strane priama súvislosť so stykom otca s maloletým v návrhu osvedčená nebola. Konanie otca popísané matkou a popísané otcom v jeho návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia je diametrálne odlišné. Obaja rodičia vinu za správanie maloletého „hádžu“ na seba navzájom. K skutočnostiam popísaným matkou súd uviedol, že váženie dieťaťa pred a po realizácii styku s otcom z dôvodu jeho nadváhy môže maloletého dehonestovať, avšak môže tiež znamenať snahu otca so situáciou niečo robiť. Vzťahom účastníkom konania tiež nepomohlo stretnutie maloletého s otcom dňa 11.12.2020, kedy matka iniciatívne zorganizovala stretnutie maloletého s otcom pred školou. V celom návrhu matka opísala, ako otec maloletému škodí, maloletý otca odmieta a sama pritom ponúkla otcovi termín styku s maloletým. Je nepochybné, že maloletý na toto stretnutie nebol pripravený (prítomnosťou matky je maloletého na styk s otcom pripraviť), bolo možné predpokladať, že pre maloletého to nebude príjemné

prekvapenie. Matka zvolila na stretnutie nevhodné miesto, scéna otca s dieťaťom sa odohrala možno aj pred spolužiakmi, resp. kamarátmi maloletého, čo je rovnako pre dieťa stresujúce. Matkou popisované emócie otca boli ľahko predvídateľné, keďže tento je už frustrovaný zo situácie, že ho maloletý odmieta. Je len prirodzené, že otec očakáva odpoveď, i keď k tomu nevolí vhodný spôsob. Okresný súd tiež konštatoval, že spôsob, ktorým sa matka prvotne snažila riešiť situáciu - zverenie sa do rúk odborníkom, je správny. Začať by však mali rodičia od seba, lebo ak ich vzťah bude bezproblémový, odzrkadlí sa to na pohode, správaní a zdraví maloletého dieťaťa okamžite. Ani napriek opísaným situáciám súd nevidel dôvod na zákaz styku s maloletým, pretože v danom prípade by to predstavovalo neadekvátny zásah do práv otca a maloletého dieťaťa. Otec v súčasnosti maloletého nenúti stretnúť sa s ním, neprivoláva hliadky polície, aby zabezpečili realizáciu styku. Svojho práva na realizáciu styku sa domáha návrhom na výkon rozhodnutia. Práve v danom konaní bude súd zisťovať objektívne, ale aj subjektívne dôvody maloletého na odmietanie styku s otcom. Pokiaľ ide o trovy konania, postupoval okresný súd v zmysle ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

2. Proti uzneseniu okresného súdu podala v zákonnej lehote odvolanie matka, ktorá sa domáhala zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia vecí na ďalšie konanie, alternatívne zmeny tohto rozhodnutia tak, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude vyhovené. Uviedla, že v konaní bola predložená správa kolízneho opatrovníka zo dňa 04.03.2021, z ktorej vyplýva, že maloletý sa na pohovore vyjadril o tom, že sa svojho otca bojí, nechce k nemu chodiť, lebo mu otec nadával, bil ho a neprekáža mu, že sa s ním nestretáva. Na druhej strane sa otec k vyjadreniu svojho dieťaťa o tom, že ho bil a nadával mu, nevyjadril a nezaujal žiaden obranný postoj. Maloletý po stretnutí s otcom dňa 11.12.2020 sám priznal, že si chcel ľahnúť na cestu, nech ho radšej prejde auto, keď ho otec natáčal a že rok premýšľa nad tým, že vyskočí z balkóna, pretože je smutný z toho, akého má otca a že k nemu musí chodiť. Tiež nevhodné správanie otca v súvislosti s nadváhou maloletého má za následok, že tento uvažuje o tom, že sa radšej naje a potom sa vyvracia, aby nepribral, čo môže postupom času prerásť do poruchy prijímania potravy. Podľa názoru matky, uvedené skutočnosti a varovné signály u maloletého sú v príčinnej súvislosti so správaním otca. Ďalej matka predložila súdu správu zo dňa 29.03.2021 od liečebného pedagóga PaeDr. L. a terapeuta Ing. Bc. L., ktorých navrhovateľka s maloletým navštevuje od 20.01.2020 v neštátnom zdravotníckom zariadení, špecializovanej ambulancii liečebnej pedagogiky a psychoterapie. Obsahom tejto správy je okrem iného aj popísaný stav maloletého s uvedením, že maloletý má nadmerné obavy a starosti, časté pocity napätia, má pretrvávajúce pocity viny, nedostatok sebadôvery a máva úzkostné stavy. PaeDr. L. a Ing. Bc. L. navrhli aj spoločné stretnutie navrhovateľky, maloletého a otca, ktoré otec spočiatku odmietal, no nakoniec sa jedného stretnutia zúčastnil, a to dňa 07.05.2020. Na uvedenom stretnutí bol otec upozornený na potrebu zmeny správania vo vzťahu k maloletému, a to predovšetkým na to, aby nadváha maloletého bola riešená iným spôsobom, ako zapisovaním si váhy pri príchode a odchode maloletého a rovnako aj uvedomenie si u otca, či požiadavky ním kladené na maloletého zodpovedajú požiadavkám, ktoré majú byť kladené na 8-ročné dieťa. Bola odporúčaná reedukácia otca preučenie nevhodných modelov správania, zmena postojov a návykov s väčšou mierou lásky a porozumenia. Napriek odbornému názoru liečebného pedagóga a terapeuta v správaní a v konaní otca vo vzťahu k maloletému nenastali žiadne zmeny, čo je možné usudzovať zo správania maloletého a jeho nevdle stretávať sa s otcom. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že otec sa nezaujíma o zdravotný stav maloletého, matke a maloletému neposkytuje súčinnosť pri potrebných lekárskech vyšetreniach, nepodporuje maloletého pri návštevách lekárskech pedagógov či psychológov. Zaujal dokonca opačný postoj a dáva najavo, že sa nestotožňuje s tým, aby jeho syn chodil po takýchto vyšetreniach. Matka sa podrobuje individuálnej psychoterapii za účelom zlepšenia jej vzťahu s otcom, čo vyplýva aj z predloženej správy zo dňa 29.03.2021. Je teda zrejme a dostatočne preukázané, že matka má záujem a pracuje na tom, aby sa jej vzťah s otcom maloletého zlepšil, aby to nemalo negatívny dopad na ich maloletého syna. V konaní nebolo zo strany otca preukázané, čo robí on pre to, aby sa vzťahy medzi ním a maloletým zlepšili, resp. že by si uvedomil nesprávnosť a nebezpečnosť svojho konania. Okresný súd tiež nesprávne vyhodnotil skutočnosť, že otec v súčasnosti maloletého nenúti stretávať sa s ním a neprivoláva hliadky polície, aby tak zabezpečil realizáciu styku, pričom však otec svojím konaním práve k tomuto smeruje, keďže podal návrh na výkon rozhodnutia pre styk s maloletým, pričom konanie sa vedie na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 19Em/2/2021. Otec sa domáha výkonu rozhodnutia práve preto, aby si mohol vynútiť styk s dieťaťom aj napriek skutočnosti, že maloletý s otcom byť nechce a bojí sa ho. Matka mala za to, že v súčasnosti neprichádza do úvahy nariadenie výkonu rozhodnutia, keďže by to nebolo v záujme ochrany života a zdravia maloletého a mohlo by to mať nenapraviteľné následky na jeho dlhodobom nepriaznivom zdravotnom a psychickom stave, ktoré by mohlo mať v tomto prípade aj fatálne následky.

Okresný súd tiež vyslovil nesprávny záver o tom, že matka nepripravila maloletého na stretnutie s otcom dňa 11.12.2020. Nemôže byť totiž na jej ujmu, že maloletý sa odmieta stretávať s otcom, že sa ho bojí a nechce ho vidieť. Riadne a včas pripravuje maloletého na styk s otcom, pričom sa o otcovi nikdy pred maloletým nevyjadruje negatívne, avšak maloletý sám odmieta stretnutia. Zmenu správania musí urobiť otec, aby sa ho maloletý prestal obávať a chcel s ním tráviť čas. Súd prvej inštancie sám posúdil, že reakcie otca na správanie sa maloletého na stretnutí dňa 11.12.2020 boli neadekvátne, no túto situáciu iným spôsobom nevyhodnotil. Matka zotrvala na tom, že v záujme ochrany a zdravia maloletého je potrebný zásah zo strany súdu. K odvolaniu bola pripojená správa neštátneho zdravotníckeho zariadenia, špecializovanej ambulancie liečebnej pedagogiky a psychoterapie, PaedR. C. L. zo dňa 29.03.2021.

3. Otec ani kolízny opatrovník sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

4. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie matky bolo podané oprávneným subjektom (§ 359 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 a 2 CMP), včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom [§ 355 ods. 1 a § 357 písm. d) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP], bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 329 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP, preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP potvrdil ako vecne správne.

5. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 236 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa odvolací súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

6. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na taký, ktorý má rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostal sporný, alebo je to nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

7. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa ust. článku 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa ust. článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

8. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že právo styku rodiča s dieťaťom je úplne novým právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do jeho osobnej starostlivosti. Právo styku vychádza z Ústavy SR, keď v zmysle ust. čl. 41 ods. 4 Ústavy SR „starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona“. Právo styku vyplýva tiež z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, kde je upravené v ust. článku 7 ako právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, v ust. článku 8, ktorý zakotvuje právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných zväzkov v súlade so zákonom a s vylúčením nezákonných zásahov, v ust. článku 29 bod 1, v zmysle ktorého má výchova dieťaťa viesť k posilňovaniu úcty k rodičom dieťaťa, tiež v ust. článku 9 bod 3, podľa ktorého štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo dieťaťa oddeleného od jedného alebo oboch rodičov udržiavať pravidelné osobné kontakty s oboma rodičmi, ibaže by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa,

a v súvisiacom ust. článku 18 bode 1, ktorý priznáva obom rodičom spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

9. Treba zdôrazniť, že ustanovenia Zákona o rodine (§ 24, § 25, § 36 ods. 1), dávajú rodičom, ktorí spolu nežijú, možnosť dohodnúť sa o úprave ich rodičovských práv a povinností. Takáto dohoda rodičov sa potom stane súčasťou súdneho rozhodnutia. Ak sa rodičia nedohodnú, rozhodne súd podľa uvedených ustanovení Zákona o rodine. Výnimkou zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom je prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasne stretávanie s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané (§ 25 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine). Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa. Tieto musia byť natoľko závažné, že ochrana záujmu dieťaťa vyvolala potrebu obmedziť prirodzený kontakt. Jediným kritériom pre vyslovenie obmedzenia alebo zákazu styku je teda aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Ani takéto rozhodnutie však nemôže byť definitívne a súd sa po jeho vyhlásení nemôže uspokojiť s tým, že vo veci bolo právoplatne rozhodnuté. Z intenzity tohto zásahu do práva na ochranu rodinného života vyplýva požiadavka pozitívneho záväzku, to znamená vytvárania predpokladov pre to, aby zúžený alebo prerušený kontakt mohol byť perspektívne obnovený.

10. Pri rozhodovaní o návrhu niektorého rodiča na obmedzenie, prípadne zákaz styku druhého rodiča s dieťaťom, je predovšetkým nevyhnutné spoľahlivo odhaliť pravý dôvod, prečo bol takýto návrh na súd podaný. Dôvody, ktoré viedli jedného z rodičov k podaniu návrhu, nevyplývajú takmer nikdy z návrhu samotného a rodič sa vždy odvoláva na záujem dieťaťa daný napríklad tým, že sa dieťa s druhým rodičom nechce stretnúť. Judikatúra sa s týmto postojom vysporiadala už v roku 1967, keď súdom uložila jednoznačnú povinnosť rozlíšiť, či realizácia styku rodiča s dieťaťom skutočne ohrozuje zdravie (dnes záujem) dieťaťa, alebo či ide iba o predstieraný stav vyvolaný zámerným pôsobením rodiča, ktorému je maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti (R 96/1967). Na posúdenie týchto skutočností možno využiť množstvo dôkazov - návrh samotný, teda jeho obsah - čoho sa navrhujúci rodič dovoľáva a s akým odôvodnením, či v návrhu len žiada obmedzenie alebo zákaz styku, alebo aj hľadá riešenia a navrhuje súdu ďalší postup na nápravu vzťahov, ako rodič odôvodňuje postoj dieťaťa, či tvrdí, že k uvedenému stavu prispel druhý rodič a ak áno, akým konaním a akou mierou a pod. Zásadne nemožno obmedzenie alebo zákaz styku vysloviť v prípade, ak uvádzané dôvody vyplývajú zo vzťahu medzi rodičmi, a nie zo vzťahu medzi rodičom a dieťaťom. Takisto nemôže byť dôvodom na obmedzenie alebo zákaz styku len ničím neodôvodnená nechuť dieťaťa, najmä vtedy, ak indície smerujú k zámernému pôsobeniu preferenčného rodiča s cieľom vyvolať takéto správanie dieťaťa. Aj deti sú svojim rodičom povinné úctou a rešpektom a táto povinnosť nemôže bezdôvodne zaniknúť, a to ani pri rešpektovaní všetkých práv dieťaťa. Ak teda súd nezistí také okolnosti v správaní oprávneného rodiča, ktoré by mohli viesť k zásahom do výkonu rodičovských práv a povinností, nemôže byť odmietanie dieťaťa samé osebe dôvodom na obmedzenie alebo zákaz styku. Práve naopak - v takomto prípade musí súd zväziť širší záujem dieťaťa, ktorým je naplnenie cieľov jeho riadnej výchovy a urobiť všetky kroky smerujúce k tomu, aby sa narušený vzťah medzi rodičom a dieťaťom obnovil.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že aktuálne je na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 19Em/2/2021 vedené konanie o výkon rozhodnutia na základe návrhu otca vo veci úpravy styku otca s dieťaťom.

12. V označenom konaní o výkon rozhodnutia sa dňa 03.05.2021 uskutočnilo pojednávanie, na ktorom otec zotrval na návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia, ktorý bol doručený okresnému súdu dňa 02.03.2021. Otec uviedol, že nechce dieťa odtrhnúť od matky, ale chcel, aby sa naplnili aj jeho práva, pričom si svoje povinnosti plní na 100 %. Poukázal na to, že matka mu postupne bránila v stretávaní sa s maloletým. Podala na neho trestné oznámenie, z čoho otec vyvodil, že problém nie je v maloletom, ale v matke, ktorá podprahovo infikuje dieťa negatívnym postojom k otcovi. To, že maloletý navštevuje pedagogického psychológa, matka otcovi neoznámila, dozvedel sa to od dieťaťa. V čase styku s maloletým sa stávalo, že nechcel ísť k matke, chcel ostať dlhšie v jeho domácnosti, ale otec vždy vplýval na syna tak, aby si to vybavil u svojej matky, či môže zostať. Problémy so stretnutiami s maloletým sa vygradovali stretnutím v škole, ktoré bolo zinscenované matkou. Maloletý začal nekontrolovateľne plakať, utekal, otec bežal za ním. Keď popri ňom bežal, maloletý sa uškrnul, avšak keď videl matku, začal znova plakať. Otec ďalej uvádzal, že minulú nedeľu mu maloletý sám od seba písal a telefonoval. V utorok si dohodli stretnutie, boli 3 hodiny spoločne sami. Maloletý bol veselý, smial sa. Po stretnutí mu matka napísala správu, že maloletý už začína byť v poriadku a nech situáciu nerieši na súde návrhom na

výkon rozhodnutia. Po tom všetkom, keď ho matka neinformovala, táto mu oznámila, že potrebuje súhlas s vyšetrením u pedopsychiatria. Otec tento súhlas nedal. Na zdravotný stav maloletého ho nenapadlo opýtať sa telefonicky jeho ošetrojúcej lekárky. Nechcel ju kontaktovať, pretože na predchádzajúcom pojednávaní vo veci úpravy práv a povinností k maloletému bola predvolaná súdom ako svedok a potom bola na neho nepríjemná.

13. Na uvedenom pojednávaní zástupkyňa matky uvádzala, že maloletý zle znáša agresívne správanie zo strany otca a to vyeskalovalo až k tomu, že maloletý sa s otcom nechce stretávať. Má z otca strach a nechce byť u otca cez noc sám. Dospelo to až k podaniu trestného oznámenia, avšak nie kvôli tomu, že by matka chcela podať trestné oznámenie, ale indície, ktoré mala zo strany maloletého v kombinácii s odporúčením školského psychológa ju priviedli k tomu, že dané trestné oznámenie podala. Psychológ sa tiež vyjadril, že správanie otca nie je štandardné vo vzťahu maloletý - otec. Otec nikdy neposkytol matke súčinnosť, ako postupovať pri diagnózach maloletého. Zdravotné problémy sú otcom bagatelizované. Aj napriek tomu, že maloletý má bezlaktózovú diétu, otec ju nedodržiava a maloletý sa opakovane vracal po styku s otcom s bolesťami brucha.

14. Matka na pojednávaní uviedla, že keď sa maloletý u otca pokakal, otec ho zbil. Keď niečo v minulosti také urobil, otec povedal, že to povie kamarátom a že mu vyhodí hračky. Keď boli dokonca na dovolenke v Chorvátsku, otec dával maloletému všetko jesť, aj palacinky, dokonca jej posielal fotky. Syn potom plakal, že ho bolí brucho. Maloletý navštívil školského psychológa hlavne kvôli tomu, že neadekvátne reagoval, keď na neho niekto zvýšil hlas a boli tam aj iné problémy. Keďže prešlo ďalších 5 mesiacov od incidentu v škole, dieťa bolo s ňou, vytvárala mu program. Zamestnávala ho, aby nemyslel na tento incident. Často bol s kamarátmi. Podľa názoru matky pomohla kombinácia jej pôsobenia, liečebného pedagóga a školského psychológa. Pomohlo aj to, že 23.04. mal maloletý narodeniny a otec mu doniesol hračky, čo ho veľmi potešilo. Maloletý šiel s obavami, avšak keď sa vrátil, povedal, že bolo dobre. Nepopisoval žiadne problémy. On by sa s otcom podľa jeho vyjadrenia aj stretával, ale počas dňa na pár hodín. Keď otec prišiel do budovy súdu, pozdravil ju, jej otca, ako aj maloletého, avšak maloletý si vytiahol na oči respirátor. Na otázku, prečo to robí, maloletý neodpovedal.

15. Kolízny opatrovník na uvedenom pojednávaní potvrdil, že otec na chodbe pozdravil maloletého, pričom následne si maloletý dal na oči respirátor. Následne, keď otec zašiel do uličky, maloletý si dal respirátor dole, usmial sa na matku, načo ho matka pohľadkala. Nič také, ako že by mal pozdraviť otca, neprebehlo. Je ťažké uveriť, že aj na základe tejto situácie je dieťa motivované na iné správanie voči otcovi.

16. V danej veci prebehol aj výsluch maloletého, a to za prítomnosti kolíznej opatrovníčky. Maloletý uviedol, že keď sa s otcom stretnú niekde vonku, tak je to v poriadku. Pokiaľ však ide k nemu, tak mu môže otec niečo spraviť. Napríklad len povie mu nejakú nadávku, alebo sa mu vyhráža. Raz ho otec zbil konským bičkom, plesol ho asi dvakrát alebo trikrát, keď mal približne 4 roky. Väčšinou každý druhý alebo tretíkrát, keď bol u neho, tak ho otec zbil. Má bezlaktózovú diétu a napriek tomu mu otec dáva laktózové veci, z ktorých mu je zle. Postačuje, ak sa s otcom bude stretávať v sobotu a v nedeľu, ale nechce u neho spať. Pokiaľ by sa to zlepšilo, tak by mohol u neho aj prespať. Na otázku súdu, či sa maloletý nechce privítať s otcom, maloletý sa vyjadril, že áno. Následne bol do pojednávacej miestnosti zavolaný otec, pričom otec a maloletý sa pozdravili a objali.

17. V uvedenom konaní o výkon rozhodnutia sa v závere pojednávania rodičia dohodli, že aktuálne sa styk uskutoční najbližšiu sobotu od 9:00 hod. do 18:00 hod., keď otec maloletého zoberie na výlet do zoologickej záhrady a v nedeľu od 14:00 hod. do 17:00 hod., keď otec vezme maloletého korčuľovať, pričom rodičia najneskôr do stredy zašlú súdu písomnú správu o tom, ako styk prebiehal a či sa uskutočnil.

18. V nadväznosti na uvedené otec maloletého zaslal okresnému súdu dňa 11.05.2021 email, v ktorom potvrdil, že v sobotu sa vybral so synom na výlet do Zoologickej záhrady v Bojniciach. Maloletého odovzdal matke až o 18:30 hod., avšak o uvedenom matku informoval. Rovnako sa stretol s maloletým aj nasledujúci deň, pričom dieťa tiež odovzdal neskôr, za čo sa matke ospravedlnil. Dieťa bolo počas oboch dní spokojné. Otec sa poďakoval za ľudský prístup na pojednávaní a zvolený postup pre dobro dieťaťa.

19. Dňa 11.05.2021 bol okresnému súdu tiež doručený email zo strany matky, ktorá potvrdila, že otec sa s maloletým stretol dňa 08.05.2021 a dňa 09.05.2021. Po odovzdaní maloletého C. po styku s otcom bolo bez problémov, matka žiadnym spôsobom nebránila styku otca s maloletým. Je možné konštatovať, že stretnutie maloletého dieťaťa s otcom prebehlo bez akýchkoľvek problémov. Maloletý bol po styku s otcom spokojný, nejavil známky rozrušenia.

20. Z popísaného stavu je zrejmé, že aktuálne sa rodičia v zmysle záverov pojednávania uskutočneného v konaní o výkon rozhodnutia dohodli na spôsobe zabezpečenia stretávania otca s maloletým, z čoho možno vyvodíť, že vo vzťahoch účastníkov došlo k istému progresu. Maloletý strávil s otcom víkend, pričom uvedené stretnutia prebehli bez akýchkoľvek problémov, čo potvrdila samotná matka. Odvolací súd môže k vzťahom otca, matky a maloletého dieťaťa len zopakovať argumenty súdu prvej inštancie, že k chybám pri komunikácii a pri výchove maloletého C. došlo tak na strane otca, ako aj matky, z čoho treba vyvodíť zodpovednosť oboch rodičov za psychické problémy dieťaťa. Z priebehu posledného styku otca s dieťaťom však vyplýva, že stav nebol nezvratný a neriešiteľný a že rodičia prejavili potrebnú dávku empatie tak, aby ich dieťa strávilo s otcom čas, ktorý mu bude len na prospech.

21. Odvolací súd nemal osvedčené podmienky pre tak závažný zásah do vzťahov účastníkov, ako to požadovala matka v návrhu, ako aj v podanom odvolaní. Z hľadiska záujmu maloletého C. možno konštatovať, že tu neboli splnené podmienky na zákaz styku otca s dieťaťom, čo viedlo odvolací súd k potvrdeniu prvoinštančného rozhodnutia. Zároveň však treba podotknúť, že pomery účastníkov nie sú úplne ideálne, ale vidieť snahu o zlepšenie; postup pri riešení problémov maloletého musí do budúcnosti prebiehať citlivo a pri rešpektovaní dôstojnosti dieťaťa. Spolupráca s psychológmi sa v danom prípade javí ako vysoko žiaduca.

22. V nadväznosti na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP ako vecne správne potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP.

24. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné

uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).